

Uchwała Nr 4.80.2020
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie
z dnia 28 stycznia 2020 roku

w sprawie: orzeczenia nieważności w części uchwały Nr IX/88/19 Rady Gminy Dobrze z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 506 ze zm.) oraz art. 11 ust. 1 pkt 5 i art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2137), **Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwala, co następuje:**

§ 1

Orzeka o nieważności w części uchwały Nr IX/88/19 Rady Gminy Dobrze z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, tj. § 5 w zakresie wyrażenia, cyt.: *„i ma zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku”*, z powodu istotnego naruszenia art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 1461).

§ 2

Na niniejszą uchwałę służy Gminie Dobrze prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, w terminie 30 dni od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Uzasadnienie

W dniu 3 stycznia 2020 r. wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie uchwała Nr IX/88/19 Rady Gminy Dobrze z dnia 30 grudnia 2019 r. w sprawie ustalenia terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych ww. uchwała podlega nadzorowi Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie.

Badając przedmiotową uchwałę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje.

W § 5 przedmiotowej uchwały zawarto następujący zapis cyt.: *„Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego i ma zastosowanie od 1 stycznia 2020 roku.”*

W ocenie Kolegium Izby powyższy zapis badanej uchwały w sposób istotny narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Badana uchwała stanowi akt prawa miejscowego w rozumieniu art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Ma ona bowiem charakter normatywny i generalny oraz jest adresowana do bliżej nieokreślonego kręgu podmiotów.

Uchwała została podjęta przez Radę Gminy Dobre w dniu 30 grudnia 2019 r., a następnie ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego w dniu 9 stycznia 2020 r. (pod poz. 262).

Kolegium Izby zwraca uwagę, że zapis badanej uchwały zawiera dwa, wzajemnie wykluczające się terminy. Pierwsza część regulacji wskazuje, że uchwała wejdzie w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego (a więc 24 stycznia 2020 r.), podczas gdy druga jej część wskazuje na datę kalendarzową zastosowania uchwały, tj. 1 stycznia 2020 r., a więc datę wsteczną.

W ocenie Kolegium Izby akt prawa miejscowego nie może posiadać mocy obowiązującej (zastosowania), przed wejściem tego aktu w życie.

Zgodnie z art. 88 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.) warunkiem wejścia w życie aktów prawa miejscowego jest ich ogłoszenie. Zasady i tryb ogłaszania aktów normatywnych określa ustawa o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych akty normatywne, zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane w dziennikach urzędowych (a więc również akty prawa miejscowego) wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba, że dany akt normatywny określi termin dłuższy.

Art. 5 ww. ustawy dopuszcza nadanie aktowi normatywnemu „mocy wstecznej”, ale tylko jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie. NSA w wyroku z dnia 19 listopada 2010 r. (sygn. akt II FSK 1272/09) podkreślił, że cyt. *„Zakaz retroaktywności stanowi fundament demokratycznego państwa prawnego, a jego podważanie przez organ państwa uznać należy za zachowanie wysoce naganne”*. Ponadto wskazał, że *„(...) wsteczna moc prawna może dotyczyć ewentualnie tylko przyznania praw”*. Sąd wykluczył natomiast, cyt. *„(...) możliwość zastosowania tej normy do nakładania obowiązków”*.

W ocenie Kolegium Izby przepis art. 5 ww. ustawy nie ma zastosowania do niniejszego aktu, ponieważ ze swej istoty akt ten ma charakter lokalny i został wydany w interesie lokalnym. Zatem ważny interes państwa, o jakim mowa w powołanym przepisie, nie może stanowić przesłanki, która uzasadniałaby zastosowanie badanej uchwały od 1 stycznia 2020 r.

Kolegium Izby wskazuje zatem, że uchwała zawierająca przepisy powszechnie obowiązujące może wejść w życie najwcześniej piętnastego dnia od dnia jej ogłoszenia w dzienniku urzędowym.

Kolegium Izby zwraca również uwagę, że zastosowany w badanej uchwale sposób redagowania przepisów końcowych został krytycznie oceniony przez Sąd Najwyższy

(uchwała z 24 maja 1996 r. sygn. akt: I PZP 12/96, OSNAP 1997, nr 1, poz. 8), który stwierdził, że cyt.: „Wejście w życie i uzyskanie mocy przez ustawę są (...) zdarzeniami tożsamymi, polegającymi na rozpoczęciu od ich spełnienia się, prawnego kwalifikowania stosunków społecznych przez przepisy, które „weszły w życie” lub „uzyskały moc” (tak również TK w orzeczeniu z dnia 24 października 1995 r. sygn. K 14/95, w którym TK wskazał, że cyt. „wejście w życie może być rozumiane jedynie, jako nadanie mocy obowiązującej określone mu aktowi (przepisowi) normatywnemu”).

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny i prawny, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Warszawie orzekło jak w sentencji uchwały.

Przewodniczący

Wojciech Tarnowski

